

Ostvarićemo Pupinov san

U rodnom selu slavnog naučnika tvrde da će izgraditi centar kakav je želeo njihov meštanin. Direktor Muzeja: Država i javnost su zaboravili na našeg velikana

Deo muzejskog kompleksa / Foto: Z. Jovanović

U Školskom dvorištu banatskog sela Idvora, u kome je pre 157 godina rođen veliki svetski i srpski naučnik Mihajlo Pupin, skromno i daleko od očiju javnosti u nedelju i u ponedeljak obeležena je 157-godišnjica Pupinovog rođenja. Proslavu nije ispratila nijedna zvanična politička delegacija, a nije bilo ni novinara.

Žaloso je što se danas malo ko u Srbiji zanima za velikog naučnika, njegova dela i planove - razmišlja glasno Dušan Belić, predsednik mesne zajednice.

Rodno mesto Mihajla Pupina, u kojem postoji muzejski kompleks koji čine njegova kuća, muzej i zadužbina, preko godine poseti oko 10.000 učenika, nekoliko desetina penzionera i - niko više. Idvorčani su, kažu, zbog slabe posete i zaboravnosti srpske javnosti, postićeni.

NEMA GA U LEKTIRI

Mihajlo Pupin je prisutan na svetskoj elektronskoj mreži „Gugl“, ali nije u našim osnovnim i srednjim školama - razočaran je direktor Stevan Kapunac. Država nije ni knjigu Mihajla Pupina „Sa pašnjaka do naučenjaka“, za koju je dobio Pulicerovu nagradu, uvrstila u obaveznu školsku lektiru.

Pupina su zaboravili akademici i političari, jer ne mogu da ga koriste za svakodnevne potrebe. A medijima nije interesantan - priča direktor Muzeja Stevan Kapunac.

Idvor je ušoreno banatsko selo sa hiljadu srpskih duša. Većina žitelja uzgaja bostan, kukuruz i svinje. Selo je poznatije po Bostanijadi u avgustu nego po svom zemljaku. Rodno selo Mihajla Pupina nema ni suvenir s njegovim imenom i likom. Međutim, u selu **čelni ljudi misle da Pupin treba da bude prvo briga države, a potom Idvorčana.**

Deo muzejskog kompleksa koji je sagrađen 1979. godine renoviran je 2004. godine, ali **Muzej država nikako da obnovi** Muzej, smešten u staroj školi ozidanoj još davne 1843, oronuo je. Postavka od 1979. godine nije menjana. Ona prikazuje životni put velikog naučnika i ne koristi se za obrazovanje mladih naučnika, kako je Pupin planirao.

Davne 1929. godine on je zamislio da Idvor postane „centar pameti“, da se u njemu otvori naučna radionica za mlade poljoprivrednike i centar baštenske industrije.

Ostvarićemo san Mihajla Pupina - ubeđuje nas Stevan Kapunac. Letos smo u Osnovnoj školi „Mihajlo Pupin“ održali dva seminara za osnovce i srednjoškolce iz informatike i ekologije. Vojska Srbije nam je pomogla da otvorimo kamp i da primimo 25 polaznika iz desetak srpskih gradova.

Glavni moto nastave u kampu je bila izreka Pupinove majke: „Znanje je moć!“ Idvorci, kako seljani sebe zovu, razmišljaju da u ovaj projekat uključe Kolumbija univerzitet u Njujorku, gde postoji Pupinova laboratorija, i Beogradski univerzitet, koji sledi naučnu viziju Mihajla Pupina.

Sam Mihajlo Pupin je želeo da njegov narod bude obrazovan, a mi želimo da se u Idvoru rodi naučnik koji će postati novi Mihajlo Pupin - rekao nam je na rastanku domaćin idvorske proslave Stevan Kapunac.

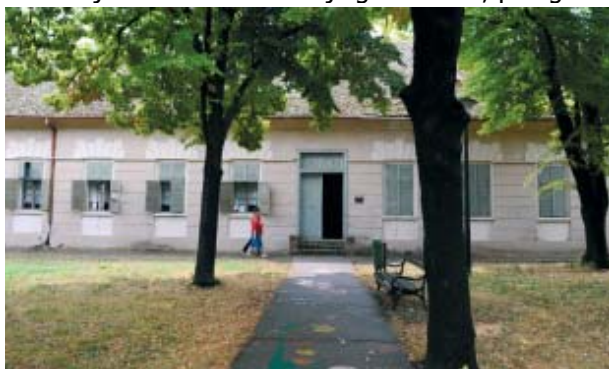
Komentari: 1

Kapunac STEVAN 13. oktobar 2011.

poštovani, Prilog u vašem cenjenom listu povodom godišnjice rođenja Mihajla Pupina doprinosi negovanju njegovog imena i dela i svega šta je učinio za narod i državu, a toga je zaista mnogo. Da je Idvor zapostavljen je evidentno ali ne stoji da ga je zapostavila nauka a pogotovu ne SANU jer je na dan rođenja 9. oktobra u Idvoru bilo četiri Akademika na čelu sa profesorom Hajdinom koji je i počasni građanin pupinovog Idvora. Autor teksta je u razgovoru to prevideo nadam se slučajno .

Obnavljaju Pupinov muzej

Akcija "Novosti": Meštani Idvora žele da obnove i osavremene muzej posvećen Mihajlu Pupinu. Postavka iz 1979. je smeštena u staroj zgradi škole, podignutoj još 1843. godine

Pupinov muzej nalazi se u zgradi nekadašnje škole

NEMA meštantina banatskog sela Idvor koji ne zna, onako „iz ruke“, bar jednu anegdotu o Mihajlu Pupinu. Makar onu o srpskom pastirčetu koje je u Ameriku došlo sa pet centi u džepu i uspelo da postane jedan od najvećih svetskih naučnika.

Pupina u Idvoru gledaju kao onog dalekog rođaka koji je iz malog sela otišao pravo u legendu i pružio im nadu da će i oni, u svojoj banatskoj ravnici, jednom postati deo tog velikog sveta.

I ne treba se onda iznenaditi što su se pomalo ljutnuli na ideju da se čuvenom naučniku sagradi muzej u Beogradu.

Smatraju da je muzeju Mihajla Pupina mesto upravo u Idvoru.

Kompleks posvećen najpoznatijem žitelju Idvora, koji je svoju ljubav prema zavičaju pokazao i uzevši naziv mesta za svoje srednje ime, obuhvata njegovu rodnu kuću, zadužbinu i muzejsku postavku posvećenu njegovom životu i delu.

Zvanično nemamo status muzeja, ali imamo najviše eksponata vezanih za Pupina u Srbiji i ta kolekcija bi mogla da se još obogati - kaže direktor ovog kompleksa Stevan Kapunac.

ZAHVALNI VUDROU VILSONU

Idvorci podržavaju ideju da njihov najpoznatiji meštalin dobije spomenik u Beogradu, ali **imaju planove i da sami podignu spomenik njegovom prijatelju i 28. predsedniku SAD - Vudrou Vilsonu.**

Vilson je, zajedno sa Pupinom, zaslužan što je ovaj deo Banata ostao u Srbiji i mi smatramo da bi trebalo da pokažemo zahvalnost - objašnjava Dušan Belić.

Svake godine imamo oko pet-šest hiljada posetilaca, najviše đaka na ekskurzijama.

Ako bi bio otvoren muzej u Beogradu, to bi nas stavilo u drugi plan.

Zaista, čini se pomalo nepravednim oduzeti Idvorcima čast da imaju muzej posvećen Mihajlu Pupinu. Biografiju naučnika koji je za mnoge u Srbiji samo maglovito sećanje na školske lekcije iz fizike, u Idvoru svako zna u detalje. Nema nikoga ko nije makar prelistao Pulicerovom nagradom ovenčanu autobiografiju „Od pašnjaka do naučenjaka“.

Ipak, za muzej dostojan imena jednog od najvećih srpskih i svetskih naučnika to nije dovoljno. Postavka je smeštena u staroj zgradi škole, podignutoj još 1843. godine. Sastavljena je 1979. godine i od tada nije ni menjana. Sve se nalazi u jednoj velikoj oronuloj, pomalo memljivoj i loše osvetljenoj prostoriji. Muzej Vojvodine pripremio je novu postavku, ali se čeka rekonstrukcija zgrade.

Još 2004. godine, kada je obnovljena rodna kuća Mihajla Pupina, napravljeno je i idejno rešenje za rekonstrukciju muzeja - priča Dušan Belić, predsednik Mesne zajednice. Od toga, međutim, nije bilo ništa. Opština pomaže koliko može, ali potrebno nam je da se država više uključi i obezbedi potreban novac.

Idvorci se trude da ostvare još jednu Pupinovu želju - da njihovo mesto postane „centar znanja“.

Naučnik je, nekoliko godine pred smrt, podigao zadužbinu u rodnom mestu u kojoj je trebalo da bude otvorena poljoprivredna škola. Nije stigao da ostvari ovu zamisao, ali su njegovi sugrađani preuzeli stvar u svoje ruke. Ove godine, u Pupinovoj zadužbini, drugi put je održan naučni kamp za mlade talente.

Da se ostvarila Pupinova ideja i da je Idvor 1935. godine dobio Poljoprivrednu školu, ko zna gde bismo bili danas - komentariše Stevan Kapunac.

Pa ni Kembridž nije mnogo veći od Idvora

SPOMENIK VELIKANU

„NOVOSTI“ su, zajedno sa fondacijom „Marin Seriak“, uz podršku SANU pokrenule akciju da se minaju Pupinu podigne spomenik u Beogradu. Na tome već radi i Obrazovno-istraživačko društvo „Mihajlo Pupin“. **SANU će uskoro obnoviti i predlog Vladi Srbije da se u prestonici otvori muzej posvećen velikom naučniku.**

Lično Zapažanje:

Ne muzej u Beogradu, nego u Idvoru!

Mi nikada nećemo izaći iz lepljive klopke Beograda, ako i dalje nastavimo da ćutimo i gledamo kako pojedinci i dalje zagovaraju centralistički razvoj. *Citat iz ovog teksta, a ako su tačna saznanja iz medija, i prvi čovek SANU, koji je i počasni građanin pupinovog Idvora, /kako ovde piše/, predlažu, verovatno sa istomišljenicima, da se Muzej Pupinu otvori u Beogradu!! Iako idvorani to ne žele!! Uz svo poštovanje prema akademiku i njegovom delu i zvanju, ali isti je deo tima koji je /bio/ uključen u projekt „Most na Adi“, najskuplji a nepotreban projekt Srbije, koji nas je, moguće, uz sve druge rashode, doveo do prezaduzenosti, dok Srbija sa druge strane nema ni čestite puteve, a da ne govorimo o nekim drugim stvarima. Da li se to vidi! Prvi čovek SANU, a zato je verovatno i PRVI, bi trebalo da brine kako da se iskoristi svaka prilika da se razvija i populariše svaki deo naše zemlje u svakom smislu, pa i naučnom, a ne da se stvari usmeravaju isključivo ka jednom centru, čak i tamo gde je to evidentno nepotrebno ili nerazumno.*

PUPIN-GRAD©

MLJ 09-012

Zašto Idvor ne bi mogao da postane jedan mali naučni gradić-tematski centar, PUPIN-GRAD, kao mnogi u svetu, utemeljen na delu i imenu Mihaila Pupina, gde će se skupljati, ili čak tu živeti i raditi naučnici, studenti i pupinovi fanovi celog sveta? Mogao bi i treba da bude. Uzmite primer Kusturičinog projekta Andrić-grad. Nije to velika investicija, a može, i bolje je, da se usmeri deo onih sredstva koja se koriste za naučne parkove i stanove naučnika po Beogradu. Valjda neće biti teško iz Beograda tu dođu, bar onima kojima je do nauke i Pupina. Ostali neka zamisle da su u nekom švajcarskom selu, gde bi radije išli, ako im je lakše!

p.s. **TESLIN-GRAD**©

MLJ 09-012

Isto bi trebalo uraditi i sa projektom TESLIN--GRAD, koji bi se u vidu malog naučnog gradića-tematskog centra locirao shodno odabranoj lokaciji za Teslin Toranj, da li negde u okolini Leskovca ili na Fruškoj Gori, o tome će verovatno odlučiti između ostalih i dugogodišnji inicijator i aktivista izgradnje Teslinog Tornja, leskovčanin Dušan Sinadinović, osnivač i predsednik leskovačkog udruženja „Teslin toranj u Srbiji“.

<http://www.facebook.com/pages/Akcija-Izgradimo-Teslin-Toranj-u-Srbiji/138788079504898>

<http://www.plavosrce.com/DOWNLOAD/TESLIN%20TORANJ.pdf>